

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80(3) ระบุว่า รัฐต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับทุกระดับรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาชาติ จัดให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 23-24) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ใน 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาคุณภาพคนไทย 2) การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการพัฒนาครูยุคใหม่ได้เน้นที่การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพ ให้บรรลุวิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” ตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2554 : 4-5)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน.” ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรไว้ว่า “กศน. ร่วมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับคนไทยอย่างเสมอภาค เท่าเทียม ทั่วถึง และมีคุณภาพ” และได้กำหนดพันธกิจไว้ 5 ประการ ประการแรก จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประการที่สอง ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและชุมชนในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประการที่สาม ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประการที่สี่ พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผลในทุกรูปแบบ และประการสุดท้าย พัฒนาคณาจารย์และระบบการบริหารจัดการเพื่อมุ่งจัดการศึกษาที่มีคุณภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วม (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2559 : 1)

นอกจากพันธกิจดังกล่าวข้างต้น สำนักงาน กศน. ยังได้กำหนด เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ และจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไว้อีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญในฐานะเป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ที่จะต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างมาก โดยได้ระบุไว้ในพันธกิจข้อ 5 บุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง และตัวชี้วัดข้อ 13 จำนวนบุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร. 2559 : 4) ภาระหน้าที่รับผิดชอบพันธกิจ และตัวชี้วัดนี้ ได้มีหน่วยงานในสังกัดที่มีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนคือ สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร

สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตั้งอยู่เลขที่ 3 ตำบลหนองสาหร่าย ถนนนิคม-ลำตะคอง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดพันธกิจที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัดไว้ 6 ประการ ประการแรก จัดบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ประการที่สอง ฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถภาพทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับบุคลากรภาครัฐ เอกชน ทั้งในและต่างประเทศ ประการที่สาม วิจัย พัฒนารูปแบบ กระบวนการจัดการศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากร ประการที่สี่ ส่งเสริมการให้บริการข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ประการที่ห้า ส่งเสริมประสานงาน การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และประการสุดท้าย รวบรวม เผยแพร่พระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการศึกษา ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร. 2559 : 9)

จากพันธกิจดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร มีพันธกิจสำคัญเกี่ยวกับ การฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถภาพทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับบุคลากรในสังกัด เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ

บุคลากรของสำนักงาน กศน. ส่วนใหญ่ คือ ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทและภารกิจหลักในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการ และประชาชนทั่วไป ดังนั้น บุคลากรทุกคนต้องมีความสามารถในการจัดการศึกษา รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีระบบแบบแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์อย่างถาวร มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการกล่าวคือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา

(Educational objective) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning experience) และการวัดและประเมินผล (Measurement and Evaluation)

ผู้ติดตามเป็นบุคลากรสังกัดสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการศึกษา และได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงที่จะมีการทดสอบปลายภาคเรียนของแต่ละภาคเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอต่าง ๆ จะต้องจัดทำข้อสอบเพื่อทดสอบนักศึกษา จากประสบการณ์ในการฝึกอบรม รวมทั้งการเป็นวิทยากร ทำให้ทราบว่า ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ยังไม่สามารถสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพเหมาะกับการนำไปใช้ทดสอบนักศึกษาได้ ถึงแม้ว่าจะผ่านการอบรมแล้วก็ตาม ซึ่งอาจเนื่องมาจากขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา ทำให้ไม่สามารถต่อยอดในกระบวนการสร้างแบบทดสอบเพื่อนำไปใช้งานจริงได้ นอกจากนี้ การฝึกอบรมตามหลักสูตร มีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาการอบรม และมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนมาก ทำให้ผลการอบรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในด้านคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ติดตามมีแนวคิดที่จะปรับปรุงข้อจำกัดของการฝึกอบรม โดยปรับเป็นการศึกษาด้วยตนเองโดยใช้ชุดเรียนรู้เป็นหลัก

ชุดเรียนรู้ เป็นสื่อประสมที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ มีคำชี้แจงที่ชัดเจน และคำแนะนำในการทำกิจกรรมตามขั้นตอนตามลำดับ ผู้เรียนสามารถใช้เวลาศึกษามากหรือน้อย เร็วหรือช้าได้ตามความสามารถและศักยภาพของตน และมีการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งชุดการเรียนรู้มีประโยชน์ที่สำคัญ เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ทำให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ พิจารณาข้อมูล ฝึกความรับผิดชอบ และการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากสื่อประสมที่ได้จัดไว้อย่างเป็นระบบจะช่วยรักษาระดับความสนใจของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาและส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เพราะสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา และไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะในสถานศึกษาหรือสถานที่ฝึกอบรมเท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ติดตามได้พัฒนาชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพ นำไปทดลองใช้ และศึกษาผลการใช้กับครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งผลจากการศึกษาติดตามครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการติดตาม

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดเรียนรู้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. เพื่อศึกษาผลขยายผลการใช้ชุดเรียนรู้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ความสำคัญของการติดตาม

การติดตามผลการใช้ชุดเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในครั้งนี้ ทำให้ได้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งทำให้ทราบผลการใช้ชุดเรียนรู้ และการขยายผลการใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจที่มีต่อชุดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อไป

ขอบเขตของการติดตาม

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการติดตามครั้งนี้ เป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ ในระยะที่ 1 การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 43 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมายในการใช้ชุดการเรียนรู้ เป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอจักราช อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 35 คน

1.3 กลุ่มเป้าหมายในการขยายผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2561 จำนวน 96 คน ประกอบด้วย

1.3.1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 41 คน

1.3.2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจากสถานศึกษา 32 แห่งในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา (ที่ยังไม่เคยใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) และครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอดง ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 55 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการติดตามทั้ง 3 ระยะในครั้งนี้ มีความสามารถด้านการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน กล่าวคือยังไม่สามารถสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพและยังไม่ผ่านการอบรมการสร้างแบบทดสอบ ซึ่งมีลักษณะเดียวกันทั้งขอบข่ายประชากร คือ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ดังนั้นผู้ติดตามจึงใช้การเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ผลการใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 ผลการขยายผลการใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2 ความพึงพอใจที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

ดำเนินการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ทดลองใช้ นำไปใช้ และขยายผลการใช้ ระหว่างเดือน ตุลาคม 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2561 โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาชุดการเรียนรู้

ระยะที่ 2 การใช้ชุดการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การขยายผลการใช้ชุดการเรียนรู้

สมมุติฐานของการติดตาม

1. ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ในระยะเวลาใช้ชุดการเรียนรู้
3. ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ในระยะเวลาขยายผลการใช้ชุดเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ติดตาม ได้นิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการติดตามผลการใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดกิจกรรมที่สร้างและพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา ประกอบด้วย คู่มือการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล แล้วนำองค์ประกอบทั้งหมดมาเรียบเรียงเป็นชุดการเรียนรู้ จำนวน 7 เล่ม ประกอบด้วย ชุดการเรียนรู้ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยที่ 2 การสร้างแบบทดสอบ หน่วยที่ 3 การวิเคราะห์หลักสูตร หน่วยที่ 4 รูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยที่ 5 การเขียนข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย หน่วยที่ 6 การวิเคราะห์ข้อสอบ และหน่วยที่ 7 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

2. ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองของครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจากการใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในการจำ การเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เนื้อหาสาระที่ได้รับจากการฝึกอบรม ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้ติดตามสร้างขึ้น

2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อชุดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบ และประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้ติดตามสร้างขึ้น

3. คุณภาพของชุดการเรียนรู้ หมายถึง ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจากแบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ที่ผู้ติดตามสร้างขึ้น

4. ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของชุดการเรียนรู้ ที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการใช้ชุดการเรียนรู้

5. การติดตามผลการใช้ชุดการเรียนรู้การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาความสามารถในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครู การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วยการพัฒนาชุดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ การศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ และการศึกษาผลการขยายผลการใช้ชุดการเรียนรู้